

Nærings- og fiskeridepartementet

Att:

Postboks 8090 Dep

0032 OSLO

Svar på høring - forslag til endringer i deltakerloven og havressursloven - oppfølging av Meld. St. (2018-2019) Et kvotesystem for økt verdiskapning

Vi viser til deres brev av 8. oktober 2019 med forslag til endringer i deltakerloven og havressursloven – oppfølging av Meld. St. (2018-2019) *Et kvotesystem for økt verdiskapning*. Høringsfrist er satt til 3. desember 2019.

Lovforslagene er en teknisk oppfølging av de tiltakene som ble foreslått i kvotemeldingen. I tillegg er det foretatt en redigering for å forbedre og forenkle noen lovbestemmelser. Formålet med forslaget er å utforme lovbestemmelser som vil gi mulighet til å utvikle et nytt kvotesystem på en best mulig måte og gi et tilstrekkelig handlingsrom for myndighetene. Fiskeridirektoratet har tidligere uttalt seg til de konkrete forslagene om et nytt kvotesystem jf. vårt brev av 21. april 2017. Vårt svar vil derfor bare gjelde merknader til lovforslagene.

Fiskeridirektoratets merknader

Både deltakerloven og havressursloven er fullmaktslover hvor Stortinget i stor grad overlater til Kongen (i statsråd) og departementet å utforme detaljerte forskrifter innenfor lovens område. Forslagene innebærer blant annet at det i større grad enn i dagens lovgivning overlates til Nærings- og fiskeridepartementet å fastsette nærmere bestemmelser i forskrift. Det er viktig at hjemlene til å fastsette forskrifter ikke er så vide og ubestemte at viktige prinsippsspørsmål kan avgjøres i medhold av bestemmelsene uten Stortingets medvirkning. Lovbestemmelsene bør derfor gi et mest mulig tydelig hjemmelsgrunnlag og forarbeidene bør i størst mulig grad klargjøre lovgivers mening.

Etter vår vurdering gir høringsnotatet en god beskrivelse av gjeldende rett og bakgrunnen for de enkelte forslag om lovendring og vi har bare noen få merknader til selve lovteksten:

Deltakerloven § 13 – lukkede fiskerier

Formålet med bestemmelsen er å lovfeste overordnede prinsipper for lukking av fiskeri. Departementet har valgt å nytte begrepet «lukket fiskeri» men også vurdert «kapasitetsavgrensning». Fiskeridirektoratet er enige i at «lukket fiskeri» er et så innarbeidet begrep at det er det begrepet som bør nyttes.

Deltakerloven § 15 – kvotefaktorer

Det fremgår av § 15 tredje ledd annet punktum at «Når tidsbegrensningen inntreffer skal kvotefaktorene tilordnes fellesskapets kvotebeholdning, eller fordeles mellom fartøy med relevant fiskeritillatelse etter særskilt beslutning fra departementet.»

Slik bestemmelsen er utformet ser det ut til at når tidsbegrensningen for strukturkvoter utløper så skal kvotefaktorene som hovedregel tilordnes statens kvotebeholdning, og at fordeling av utløpte kvotefaktorer mellom fartøy med relevant fiskeritillatelse bare kan skje ved særskilt beslutning fra departementet. Det bør i såfall klart fremgå av forarbeidene at dette er lovgivers intensjon og bør beskrives mer utførlig i disse. Hvordan strukturgevinsten fordeles vil ha stor betydning for den enkelte næringsutøvers valg.

Deltakerloven § 16 – overføring av kvotefaktorer mellom fartøy

Det følger av § 16 annet ledd at «Departementet kan i forskrift fastsette nærmere bestemmelser om når det kan gjøres unntak fra kravet i første ledd første punktum om at fartøyet tas ut av fisket permanent eller for en periode». Denne bestemmelsen er ment å gi hjemmel til å fastsette regler om splitting av strukturkvotefaktorer.

Fiskeridirektoratet mener det ikke kommer tydelig nok frem i bestemmelsen at den skal hjemle adgang til splitting av strukturkvotefaktorer. Vi foreslår at annet ledd endres til følgende:

«Departementet kan i forskrift fastsette nærmere bestemmelser om at kvotefaktorer tildelt i forbindelse med en strukturkvoteordning, helt eller delvis kan tildeles annet fartøy.»

Deltakerloven § 16a – avgift til strukturfond for fiskeflåten

Fiskeridirektoratet mener at denne bestemmelsen ikke hører inn under kapittelet om fiskeritillatelser og kvotefaktorer og bør flyttes til et eget kapittel.

Havressursloven § 11 – nasjonal kvote, disponibel kvote, restkvote mv. og havressursloven § 12 – kvotar for fartøy

Det er i havressursloven § 11 annet ledd foreslått følgende:

«Departementet skal for kvotefaktorgrupper oppretta i medhald av deltakerloven § 15 setje av ein del av nasjonal kvote til ein disponibel kvote som skal vere utgangspunkt for tildeling av kvotar til enkeltfartøy etter § 12 andre ledd. Den resterande delen av den nasjonale kvoten (restkvoten) kan mellom anna setjast av til open gruppe som er oppretta i medhald av deltakerloven § 21, ekstrakvoteordningar, sports- og rekreasjonsfiske, og kvotar nemnde i § 13».

Det står vidare i forslag til endring av havressursloven § 12 andre ledd at:

«I kvotefaktorgrupper oppretta i medhald av deltakerloven § 15 skal kvoten for fartøyet minst utgjere kvotefaktorane tildelt fartøyet multiplisert med disponibel kvote fastsett i medhald av § 11 andre ledd og dividert med det totale talet på kvotefaktorar i gruppa. Dette er ikkje til hinder for at fartøy kan utveksle kvotar etter § 14.»

Det vil oppstå situasjonar som gjør at disponibel kvote kan bli overfisket eller underfisket. I fiskeri der det er innført kvotefleksibilitet over år løser en dette ved å korrigere neste års disponible kvote på bakgrunn av resultatet av fiske på årets kvote. Selv om en innfører en ordning med kvoteutveksling på fartøynivå i § 14, vil det etter Fiskeridirektoratets vurdering likevel være behov for å kunne korrigere (nedjustere) disponibel kvote neste år med bakgrunn i overfiske fra forrige år.

Vi håper at denne muligheten er ivarettatt gjennom lovforslaget.

Fiskeridirektoratet har ellers ingen merknader til de foreslåtte lovendringene.

Med hilsen

Truls Konow
seksjonssjef

Kristin Skurtveit
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift.

Mottakerliste:

Nærings- og fiskeridepartementet Postboks 8090 Dep 0032 OSLO

